

-PERSBERICHT-

Beek-Ubbergen, 22 oktober 2003

Duinpieper in Nederland op uitsterven

Nederland is alweer een broedvogel kwijt. Vorig jaar kon de Klapekster in de boeken als voormalige broedvogel, dit jaar lijkt het doek gevallen voor een volgende soort: de duinpieper, net als de Klapekster een karakteristieke vogelsoort van stuifzandgebieden. In 2003 werd er slechts nog één ongepaard mannetje gevonden. Hoe komt dit?

De Duinpieper staat sinds 1994 op de 'Rode Lijst' van bedreigde en kwetsbare soorten. In 2003 is nog slechts één territorium gevonden op het Harskampse Zand, een militair oefenterrein op de Veluwe. De decennialange afname van het aantal broedende Duinpiepers in Nederland is daarmee in de tweede helft van de jaren negentig in een versnelling gekomen. Ook de voorheen belangrijkste populaties op het Kootwijkerzand en het Harskampse Zand zijn in rap tempo verdwenen.

De afname van de Duinpieper blijft niet tot Nederland beperkt, maar vindt in grote delen van Europa plaats. De totale populatie in Noordwest-Europa bedraagt momenteel nog slechts 1100-1900 broedparen, waarvan zo'n 70% in voormalig Oost-Duitsland voorkomt. De dichtstbijzijnde broedplekken bevinden zich op een afstand van 280 km van de Nederlandse grens in Nedersachsen, en in Noord-Frankrijk. Het grootschalige verdwijnen van de soort in Noordwest-Europa kan gezien worden als het eindstadium van een populatie-afname die waarschijnlijk al zo'n twee eeuwen aan de gang is.

Waarschijnlijk liggen de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang in de Europese broedgebieden. Aanvankelijk was dat vooral de afname van de oppervlakte aan stuifzanden door bebossing en ontginning. Momenteel is er nog maar 1-2% van het stuifzand over van wat in de 19^e eeuw aanwezig was. Sinds de jaren zeventig zijn de effecten van luchtvervuiling relatief belangrijk geworden. Hierdoor is de kwaliteit van de resterende stuifzanden sterk achteruitgegaan. De belangrijkste processen zijn waarschijnlijk een toename van de woekering van Grijs Kronkelsteeltje (een mos), en van diverse stikstofminnende grassen. Hierdoor zijn de oorspronkelijk aanwezige Buntgras-vegetaties, op de overgangen tussen stuivend en vastgelegd zand, in oppervlakte afgenomen. Dit heeft waarschijnlijk een sterke vermindering van het voedselaanbod voor Duinpiepers als gevolg gehad. Daarnaast is de in stuifzanden sterk toegenomen recreatiedruk (zand heeft een enorme aantrekkingskracht op kinderen) een belangrijke oorzaak van het verdwijnen van de Duinpieper.

Zonder menselijke ingrepen zijn stuifzanden gedoemd te verdwijnen. Het uitvoeren van beheersmaatregelen is dus noodzakelijk. Dit dient op korte termijn en in veel terreinen plaats te vinden, gezien de huidige status van de Duinpieper en van diverse andere karakteristieke dieren van stuifzanden (Bijv. Kleine Heivlinder, Blauwvleugelsprinkhaan en Zandoorworm). Op basis van de huidige kennis lijkt het kappen van bospercelen (om verstuuving te bevorderen) in combinatie met kleinschalige maatregelen zoals plaggen (om vegetatie-mozaïeken te creëren) de beste strategie om de 'Atlantische woestijnen' te behouden. Nader onderzoek is nodig om te achterhalen welke maatregelen het meest effectief zijn. Het uitvoeren van beheersmaatregelen zal geen positief effect op de Duinpieper hebben, als niet tegelijkertijd de recreatie in de kwetsbare gebieden wordt teruggedrongen.

Dit persbericht van SOVON Vogelonderzoek Nederland kan voor u aanleiding zijn om meer te weten over *duinpiepers, de algehele vogelstand, vogelaantallen of -tellingen*. U kunt daarvoor bellen met Harvey van Diek van SOVON, 024 -6848111. Bezoek ook onze website: www.sovon.nl